

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

DRŽAVNO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA
u kategoriji
LATINSKI JEZIK
za
OSNOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod i razumijevanje teksta:

	20
--	----

II. Gramatika:

	15
--	----

III. Civilizacija:

	15
--	----

Ukupni broj bodova:

	50
--	----

Članovi državnog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: I. gimnazija, Split

5. svibnja 2022.

I. PRIJEVOD

Sljedeći latinski tekst se sastoji od dva ulomka. Prvi ulomak prevedi uz pomoć rječnika i komentara, a drugi ulomak pažljivo pročitaj i odgovori na pitanja ispod njega.

PRVI ULOMAK – AUGUSTOVA SMRT

Tekst opisuje posljednje trenutke Augustova života.

Supremo die¹ vitae Augustus exquirit: “Tumultusne² de me foris est?” Petebat speculum, capillum sibi comit ac malas labantes³ corrigit. Amicis dixit: “Mimum vitae commode transegī.” Omnes deinde dimittit et in osculis Liviae repetebat: “Livia, nostri coniugii memor vive, ac vale!” Augustus sortitur exitum facilem qualem semper optabat.

KOMENTAR:

1: supremo die – posljednjega dana

2: tumultusne ... est? – zar je ... strka?

3: malas labantes – (pramenove) koji su loše padali

I.1. PRIJEVOD:

	max 15
--	---------------

Prijevod napiši na predviđene crte, čitko i pisanim slovima!

DRUGI ULOMAK – POGREB

Senatores umeris corpus Augusti in Campum portabant – ibi crematur. Reliquias legebant primores equestris ordinis, tunicati et discincti pedibusque nudis, ac Mausoleo condunt. Mausoleum inter Flaminiam viam ripamque Tiberis sexto suo consulatu Augustus exstruit.

I.2. RAZUMIJEVANJE TEKSTA

	max 5
--	--------------

Odgovore na pitanja napiši na predviđene crte, čitko i pisanim slovima!

1. Kako su senatori nosili Augustovo tijelo?

2. Tko je sakupljaо оstatke Augustova tijela?

3. Gdje je bio Mauzolej?

4. Tko je sagradio Mauzolej?

5. Kada je Mauzolej izgrađen?

II. GRAMATIKA

1. Odredi službu riječi **malas** u navedenoj rečenici iz teksta – *Petebat speculum, capillum sibi comit ac malas labantes corrigit.*

	max 1
--	-------

- a) pridjevski atribut
- b) imenski atribut
- c) indirektni objekt

2. Odredi službu izraza **in osculis** u navedenoj rečenici iz teksta – *Omnes deinde dimittit et in osculis Liviae repetebat*

	max 1
--	-------

- a) priložna oznaka
- b) apozicija
- c) imenski atribut

3. Odredi službu riječi **semper** u navedenoj rečenici iz teksta – *Augustus sortitur exitum facilem qualem semper optabat.*

	max 1
--	-------

- a) priložna oznaka
- b) predikat
- c) subjekt

4. Akuzativ plurala imenice **corpus** koja se nalazi u tekstu glasi:

	max 1
--	-------

- a) corpus
- b) corpora
- c) corpore

5. Ablativ singulara sintagme **exitum facilem** koja se nalazi u tekstu glasi:

	max 1
--	-------

- a) exitu facili
- b) exitui facili
- c) exitus facilis

6. Preostala dva komparacijska stupnja u istom rodu, broju i padežu pridjeva **malas (labantes)** koji se nalazi u tekstu glase:

	max 1
--	-------

- a) peiores, pessimas
- b) peiores, pessimos
- c) peiores, pessimis

7. Sljedeće riječi, sintagme i izrazi iz teksta trebaju biti prebačene u isti padež u suprotnom broju. Zaokruži ispravnu tvrdnju:

<i>Supremo die</i> – <i>Supremis diebus</i>	TOČNO / NETOČNO
<i>Nostri coniugii</i> – <i>Nostrum coniugium</i>	TOČNO / NETOČNO
<i>In osculis</i> – <i>In oscula</i>	TOČNO / NETOČNO
<i>Equestris ordinis</i> – <i>Equestribus ordinibus</i>	TOČNO / NETOČNO
<i>Pedibus nudis</i> – <i>Pede nudo</i>	TOČNO / NETOČNO

max 5

8. Glagolski oblik **corrigit** iz teksta je:

- a) 3.l.sg.ind.impf.pas.
- b) 3.l.sg.ind.prez.akt.
- c) 3.l.sg.ind.impf.akt.

max 1

9. 2.l.pl. ind. plpf. od glagola **sum, esse, fui** glasi:

- a) eratis
- b) fueratis
- c) estis

max 1

10. Latinizam **repeticija** znači:

- a) ponavljanje
- b) učenje
- c) poučavanje

max 1

11. Hrvatska riječ **krematorij** svoj korijen ima u latinskoj riječi **cremo**, 1.:

- a) DA
- b) NE

max 1

max 15

III. CIVILIZACIJA

1. Augustovo prvo ime je: max 1
a) Klaudije
b) Oktavijan
c) Antonije
2. August je bio Cezarov rođeni sin: max 1
a) DA
b) NE
3. August je bio član Prvog trijumvirata: max 1
a) DA
b) NE
4. Članovi saveza koji su osvetili Cezarovu smrt su uz Augusta bili: max 1
a) Pompej i Kras.
b) Marko Antonije i Lepid.
c) Marko Antonije i Pompej.
5. August u bitki kod Akcija pobjeđuje: max 1
a) Marka Antonija i Kleopatru
b) Marka Antonija i Lepida
c) Marka Antonija i Ptolomeja
6. August uvodi novo ustrojstvo rimske države koje se naziva: max 1
a) imperij
b) principat
c) municipij
7. August je izgradio Oltar Mira (Ara Pacis) uz obalu rijeke Tiber. max 1
a) DA
b) NE
8. Senat je Augusta nazvao Ocem domovine (Pater patriae):
a) DA max 1
b) NE

9. Augustov nasljednik je bio:

- a) Kaligula
- b) Neron
- c) Tiberije

	max 1
--	-------

10. U Augustovo doba je izgrađen Panteon, hram posvećen:

- a) Jupiteru i Junoni
- b) Svim bogovima
- a) Nijednom bogu

	max 1
--	-------

11. August je naručio pisanje velikog nacionalnog epa kojeg poznajemo pod nazivom:

- a) Metamorfoze
- b) Eneida
- c) Analii

	max 1
--	-------

12. August je prognao vlastitu kćer zbog nemoralnog načina života:

- a) DA
- b) NE

	max 1
--	-------

13. Parovi koji su u Augustovo doba imali više djece imali su i veće povlastice.

- a) DA
- b) NE

	max 1
--	-------

14. Prikazana građevina na slici je:

- a) Augustov mauzolej
- b) Ara Pacis
- c) Panteon

	max 1
--	-------

15. Prikazana građevina na slici je:

- a) Augustov mauzolej
- b) Ara Pacis
- c) Panteon

	max 1
--	-------

	max 15
--	--------

RJEŠENJA**I.1. PRIJEVOD****Ukupno 15 bodova**

Supremo die vitae Augustus exquirit:	Posljednjega dana života August je pitao:	1
“Tumultusne de me foris est?”	„Zar je vani zbog mene strka?“	1
Petebat speculum,	Tražio je ogledalo,	1
capillum sibi comit	počešljao si je kosu	1
ac malas labantes corrigit	i popravio je pramenove koji su loše padali.	1
Amicis dixit:	Rekao je prijateljima:	1
“Mimum vitae	„Lakrdiju života	1
commode transegi.”	sam primjereno proživio.“	1
Omnes deinde dimittit	Sve je zatim otpustio	1
et in osculis Liviae repetebat:	i u poljupcima je Liviji ponavljaо:	1
Livia, ... vive	Livija, živi	1
nostri coniugii memor	sjećajući se našega braka	1
ac vale!”	i zdravo!“	1
Augustus sortitur exitum facilem	August je dobio laku smrt	1
qualem semper optabat.	kakvu je uvijek želio.	1

I.2. RAZUMIJEVANJE TEKSTA**Ukupno 5 bodova**

1. Kako su senatori nosili Augustovo tijelo?

Na ramenima.

2. Tko je sakupljaо ostatke Augustova tijela?

Prvaci viteškog (konjaničkog) reda.

3. Gdje je bio Mauzolej?

Između ulice Flaminije i obale Tibera.

4. Tko je sagradio Mauzolej?

August.

5. Kada je Mauzolej izgrađen?

U Augustovom šestom konzulovanju.

II. GRAMATIKA

1. a: pridjevski atribut	1
2. a: priložna oznaka	1
3. a: priložna oznaka	1
4. b: corpora	1
5. a: exitu facili	1
6. a: peiores, pessimas	1
7. TOČNO	1
NETOČNO	1
NETOČNO	1
NETOČNO	1
TOČNO	1
8. b: 3.l.sg. ind. prez. akt.	1
9. b: fueratis	1
10. a: ponavljanje	1
11. a: DA	1

Ukupno: 15 bodova**III. CIVILIZACIJA**

1. b: Oktavijan	1
2. b: NE	1
3. b: NE	1
4. b: Marko Antonije i Lepid	1
5. a : Marka Antonija i Kleopatru	1
6. b: principat	1
7. a: DA	1
8. a: DA	1
9. c: Tiberije	1
10. b: svim bogovima	1
11. b: Eneida	1
12. a: DA	1
13. a: DA	1
14. b: Ara Pacis	1
15. a: Augustov mauzolej	1

Ukupno: 15 bodova**TEKST (PRIJEVOD I RAZUMIJEVANJE) + GRAMATIKA + CIVILIZACIJA:****UKUPNO 50 BODOVA**